

Nr 83.

Av herrar **von Koch** och **Petrén**, *angående omhändertagande i sedlighetens intresse av vissa sinnesslöa samt av kvinnor, som på grund av sedeslöst liv fallit fattigvården till last.*

Vid 1914 års bägge riksdagar väcktes uti båda kamrarna en mass-motion åsyftande åtgärder i lagstiftningsväg eller annorledes för att motarbeta den tilltagande sedliga urartningen på olika områden.

För sin del pekade motionärerna på tvenne särskilda botemedel mot berörda missförhållande, nämligen dels vissa inskränkningar uti den lagstadgade yttrande- och tryckfriheten och dels införandet av teatercensur. Lagutskottet tillstyrkte med anledning av dessa motioner en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, »att Kungl. Maj:t tacktes taga under överbäggande, huruvida och på vad sätt åtgärder må kunna vidtagas i syfte att motverka förefintliga missförhållanden med avseende på det sedliga tillståndet i riket». Vid denna lagutskottets hemställan voro emellertid fogade trenne reservationer, av vilka de tvenne ävenledes yrkade på skrivelse till Kungl. Maj:t, den tredje åter på rent avslag. Uti de två förstnämnda reservationerna betonades, att djupgående sociala reformer vore de verksammaste medlen till praktiskt bekämpande av sedliga förvillelser, till höjande av folkets moraliska kraft och till skapandet av ett sunt och kraftigt släkte, och även i sistnämnda reservation framhölls, att ett målmedvetet socialt lagstiftningsarbete, såsom en klok och kraftigt fullföljd uppfostringspolitik, nykterhetspolitik, jordpolitik, bostadspolitik, arbetarskyddspolitik, o. s. v., vore ägnat att få gynnsamma återverkningar på det allmänna sedlighetstillståndet, medan här å andra sidan gjordes gällande, att det vore ett felgrepp att upptaga frågorna om lämpliga åtgärder på detta mångskiftande område i ett sammanhang under synpunkten av sedlighetens höjande såsom ledande arbetsprincip. Andra kammaren anslöt sig till denna uppfattning och avslag såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta

motionerna, medan första kammaren för sin del biföll utskottets hemställan. På samma sätt stannade kamrarna i olika beslut, då frågan vid 1915 års riksdag i något annorlunda form upptogs i en motion av herr Thyren.

Granskar man närmare denna frågas behandling inom riksdagen, torde man finna att den uppfattningen är allmän, att allvarliga sedliga missförhållanden existera i vårt samhälle, om också meningarna äro delade, huruvida dessa äro i tilltagande. Meningarna hava också — såsom av det ovan anförda framgår — varit mycket delade om, vilka åtgärder som av riksdagen böra påyrkas för att i möjligaste mån minska berörda missförhållanden. För sin del äro undertecknade av den uppfattningen, att det icke kan vara ändamålsenligt att — såsom av hitillsvarande motionärer i frågan föreslagits — verkställa en omfattande och *tidsödande* utredning rörande hela det s. k. sedlighetsspörsmålet, utan hålla före, att en annan väg bör beträdas.

I likhet med vad som är fallet med alla omfattande och med andra vitt skilda spörsmål sammanhängande frågor, bör sedlighetsfrågan behandlas från många olikartade utgångspunkter och i samband med reformförslag på olika områden. Sedlighetsfrågan kan i detta avseende i viss mån jämföras med en annan av våra viktigaste frågor, den om fattigdomens avskaffande. Man torde numera vara tämligen enig om att denna senare frågas lösning sammanhänger med en hel rad andra spörsmål, såsom jordfrågan, monopol- och trustfrågan, socialförsäkringen, förebyggande fattigvårdslagstiftning m. m. Det stora sedlighetsspörsmålet är å sin sida nära förenat med en rad andra frågor, vilka till största delen redan äro föremål för utredning, och vilkas lösning knappast kan vinna på att de behandlas ur särskilt moralisk synpunkt.

Bland sådana frågor må här först och främst nämnas *nykterhetsfrågan*, vilkens betydelse för sedlighetsspörsmålet av alla vitsordas. En annan sådan fråga är *bostadsfrågan*: från städer och industrisamhällen framhålles ständigt att trångboddheten, svårigheten för de barnrika familjerna att erhålla tillfredsställande bostäder, inneboendesystemet o. s. v. i hög grad medverka till sedlig urartning. Ännu en för folkets moraliska tillstånd betydelsefull fråga, som också alltmer tränger sig i förgrunden, är kravet på att ungdomen i övergångsåldern efter slutad skolgång får tillfälle att i *fortsättnings- och yrkesskolor* erhålla ökade kunskaper och framtidsmöjligheter samtidigt som deras lediga tid utfylles. Här må vidare nämnas den åt fattigvårdslagstiftningskommittén uppdragna *revisionen av lagen angående uppfostran av vanartiga och sedligt försummade barn samt av lagen angående minderåriga förbry-*

tare, i vilken senare fråga betänkande redan är avgivet. Slutligen må ock erinras om den *revision av strafflagstiftningen*, som nu pågår och det från psykiatriskt håll resta kravet att vid densamma beaktas önskvärdheten av att en rättspsykiatrisk undersökning blir obligatorisk för bl. a. de brottslingar, som synas lida av patologisk könsdrift, på det att sådana individer måtte bli på lämpligt sätt omhändertagna och sålunda göras oskadliga för samhället.

Alla dessa frågor och många, som i lika mån skola vara ägnade att verka i sedligt syfte, äro emellertid redan under sakkunnig behandling och kunna förväntas komma under riksdagens prövning i den mån de ej, såsom fallet är med nykterhetsfrågan, redan förelagts årets riksdag. Härtill kommer att en och annan viktig fråga med direkt syfte att verka i sedlighetens intresse redan varit föremål för utredning och även behandlats av vederbörande myndigheter, så att man endast väntar på Kungl. Maj:ts behandling för att få den före inför riksdagen. Främst i detta avseende må nämnas det för flera år sedan framlagda kommittéförslaget om åtgärder mot smittosamma könssjukdomars spridande, i vilket ärende, sedan det nu behandlats av medicinalstyrelsen, man med otålighet väntar på att Kungl. Maj:t skall framlägga proposition. Här må ock erinras om lagberedningens framlagda förslag till lag om barn utom äktenskap.

Om sålunda en hel del viktiga samhällsfrågor, vilkas lösning är ägnad att indirekt eller direkt syfta till att förminska missförhållandena på sedlighetens område, antingen ligga under utredning eller äro färdiga att upptagas till avgörande, torde dock härmed icke allt vara gjort, som göras kan gent emot existerande missförhållanden på ifrågavarande område. I den mån det kan påvisas praktiska uppslag, som icke redan förut äro föremål för beaktande, torde riksdagen finna angeläget att taga vara på desamma. Det är i detta syfte, som undertecknade önska framlägga några förslag, som vid sidan av mera omfattande och svårlösta frågor torde kunna utan större tidsutdräkt genomföras.

I en denna dag av oss samtidigt väckt motion ha vi sålunda föreslagit riksdagen att hos Kungl. Maj:t begära utredning angående ökat skydd för kvinnor å offentliga platser. Här föreliggande motion gäller omhändertagande av en hel del kvinnor, som under nuvarande förhållanden bidra att öka osedligheten samtidigt som de i många fall medverka till att försämma släktet genom att föda en mindervärdig avkomma till världen. Vi syfta härvid icke på de kvinnor, som genom yrkesmässig otukt skaffa medel till sitt uppehälle och vilka äro inbegripna i den s. k. reglementeringskommitténs förslag, utan på sådana kvinnor, som, efter

att hava måst ombändertagas av fattigvården och sålunda försörjas på det allmännas bekostnad, föra ett sedeslöst liv. I många av dessa fall är det fråga om kvinnor, som tillhöra de sinnesslöas kategori och som på grund av den psykiska defekt, varmed de sålunda äro behäftade, sakna all motståndskraft, så att de bliva ett lätt byte för skamlösa förförare. Till stor del stå dock de här åsyftade kvinnorna icke så lågt i intellektuellt hänseende, att de kunna räknas till de i egentlig mening sinnesslöa (om de ock mycket ofta torde vara mer eller mindre psykiskt undermåliga), men hava så abnormt stark könsdrift att de, begagnande varje tillfälle till otukt, hängiva sig åt ett ötyglat sedeslöst liv. Båda dessa slag av kvinnor utgöra föremål för våra fattigvårdsmyndigheters stora bekymmer och förorsaka ofta kommunerna dryga kostnader, enär de icke kunna på lämpligt sätt omhändertagas. Till belysande av detta bedrövlige förhållande bifogas denna motion som bilaga en rad exempel, samlade av Svenska fattigvårdsförbundet. Det icke minst betänklige med här berörda missförhållanden är att dessa på det allmännas bekostnad försörjda kvinnor icke allenast i stor utsträckning utnyttjas i osedligt syfte och därigenom sänka den moraliska nivån hos sin omgivning utan också föda till världen en avkomma, av så mycket mer undermålig beskaffenhet, som även fäderna icke sällan äro till en viss grad psykiskt defekta eller moraliskt förkomna individer. Samhället har alltså stort intresse av ett rationellt omhändertagande av dessa kvinnor icke allenast för att förhindra den pesthärd de nu skapa, utan även från rashygienisk synpunkt.

Frågan är nu, *huru* detta omhändertagande bäst bör äga rum. Vad de sinnesslöa kvinnorna beträffar, ligger ju närmast att tänka på de sinnesslöanstalter vi äga, till större delen upprättade av landstingen. Enligt gällande bestämmelser skola bildbara sinnesslöa och obildbara sinnesslöa vårdas å helt skilda avdelningar. Att sinnesslöa kvinnor, som stå så lågt, att de tillhöra de obildbaras kategori, utnyttjas i otuktigt syfte, torde vara mera sällsynt, men exempel på att en å anstalt för obildbara sinnesslöa intagen kvinna dessförinnan fött barn har dock förekommit. I regel är det emellertid härvid fråga om de något högre stående sinnesslöa. För äldre sådana finnas som bekant s. k. arbetshemsavdelningar i anslutning till uppfostringsanstalterna för bildbara sinnesslöa barn. Medan anstaltsväsendet rörande dessa sistnämnda numera är ganska högt utvecklat i vårt land, är däremot antalet platser å dessa för äldre sinnesslöa, som äro mer eller mindre arbetsföra, avsedda avdelningar ännu alltför otillräckligt, utgör överhuvudtaget ännu endast en mindre bråkdel av det platsantal, som är behöfligt. I detta sam-

manhang må erinras om att Kungl. Maj:t, i syfte att mera intressera landstingen för att å sina sinnesslöanstalter skaffa nödigt antal platser för dessa s. k. arbetshemselever, vid 1914 års senare riksdag gjorde framställning om en betydlig förhöjning i dittills utgående statsbidrag för ifrågavarande kategori av sinnesslöa, vilken framställning ock blivit av riksdagen bifallen. Tyvärr synes det emellertid som om landstingen *icke alltid* tillräckligt behjärtade vikten av denna angelägenhet. Ett exempel härpå kan anföras från Malmöhus läns senaste landsting. Dess sinnesslöanstalt har, trots det att den är en av de två äldsta sinnesslöanstalterna i riket, hittills saknat utrymme för kvinnliga arbetshemselever, varav följderna varit den, att de sinnesslöa flickorna efter att ha åtnjutit undervisning i anstalten de 8 år, statsbidrag till skolelever utgår, i regel måst återsändas till sina kommuner. Då nu förslag om anstaltens utvidgning med arbetshemsavdelning för såväl män som kvinnor — efter det kostnadsberäkningarna väsentligt nedbringats under det föregående år framlagda förslaget — 1915 åter förelades landstinget, avslogs det ånyo, sedan bl. a. en talare uttryckt den förhoppningen, att ett dylikt förslag aldrig mer måtte komma åter på landstingets bord(!). Med sådana erfarenheter för ögonen kan det verkligen ifrågasättas, om icke landstingen rent av borde åläggas att anskaffa nödigt antal platser å sinnesslöanstalterna för s. k. arbetshemselever.

Emellertid bleve därmed frågan om omhändertagande av sinnesslöa kvinnor, som föra ett sedeslöst liv, likväl icke till fullo löst. Som villkor för statsbidrag till anstalt för bildbara sinnesslöa gäller nämligen bl. a., att elev, som är olämplig för samlivet å anstalten, skall därifrån utskrivas. Otvivelaktigt skulle många av ifrågavarande kvinnor, därest de i tid blivit intagna å uppfostringsanstalt och kommit i åtnjutande av den utbildning och moraliska fostran, som där bjödes, kommit att utveckla sig i så gynnsam riktning, att de, komna till vuxen ålder, kunnat kvarstanna å anstaltens arbetshem. Fall finnas emellertid, när uppfostran icke hjälper, i det att den sinnesslöa flickan, sedan hon nått mogen ålder, visar sådana drifter och sådan vanart, att hon icke utan allvarlig skada för arbetet inom anstalten kan där kvarstanna. Dylika fall måste därför utskrivas från våra sinnesslöanstalter och i brist på för dem lämpad anstalt återsändas till sina hemorter. Vilket elände detta kan innebära skall här belysas med ett exempel.

A. S., född 1895, blev genom Barnavårdsnämndens försorg 1906 intagen å uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn, därifrån hon utskrevs i januari 1912, alltså vid 16 å 17 års ålder. Efter att dels hava vistats sysslolös i hemmet och dels kortare tider arbetat å olika fabriker, tog

hon plats som köksa å en ångare, som gick på England. Enligt egen uppgift missbrukades hon härunder av hela besättningen från kaptenen till skeppspojken. Återkommen till Sverige blev hon för venerisk smitta intagen å sjukhus, därifrån hon efter nödig behandling utskrevs till arbetsinrättningen. Härifrån beredde hon sig emellertid tillfälle att rymma, varefter hon drev sysslolös omkring i staden, tillbringande nätterna dels hos olika manspersoner, dels i portgångar. I oktober 1913 blev hon så häktad för det hon från en för henne förut okänd man, hos vilken hon tillbragt natten, tillgripit en kavajkostym, vilken hon pantsatt.

Med ett sådant exempel för ögonen ligger den reflexionen nära till hands: Vartill tjänar det att göra kostnader för en sinnesslös flickas uppfostran, då hon som vuxen får sin frihet med här ovan skildrade bedrövlige resultat? Det ligger ju i sakens natur, att en dylik sinnesslös kvinna aldrig borde utskrivas till friheten. Detta kan emellertid förhindras endast därigenom att särskild anstalt anordnas för dessa, vilka på grund av vanart av något slag måste utskrivas från de nuvarande anstalterna för bildbara sinnesslöa. Till denna anstalt borde då också hänvisas de sedligt förfallna sinnesslöa kvinnor, som icke varit intagna å uppfostringsanstalt, ty i allmänhet torde icke sinnesslöanstalterna våga försöket att å sina arbetshemsavdelningar mottaga sådana sinnesslöa med hänsyn till faran för ogynnsamt inflytande på omgivningen. Sedan uppstår då det spørsmålet, vem det bör tillkomma att upprätta *anstalt för dessa vanartiga sinnesslöa, som icke lämpa sig för de vanliga sinnesslöanstalterna*. Att betunga landstingen, på vilkas lott det i övrigt kommit att ordna sinnesslövården, med att omhändertaga även här avhandlade kategori av sinnesslöa, synes ej rimligt, utan bör detta väl åligga staten. I detta sammanhang bör också erinras om att riksdagen beslutat att staten skall omhändertaga en annan kategori av sinnesslöa, som icke kunna mottagas å de vanliga sinnesslöanstalterna, nämligen blinda sinnesslöa. Att staten utvidgar sin verksamhet med avseende på sinnesslövården därhän, att den upprättar även en anstalt för vanartiga sinnesslöa, eller riktigare tvänne, nämligen en för vartdera könet, torde väl kunna motiveras med det ovan sagda om de i såväl moraliskt som rashygieniskt hänseende fördärliga följder av deras vistande ute i kommunerna utan nödig tillsyn.

Det är emellertid icke endast de i egentlig mening sinnesslöa kvinnorna, som behöva omhändertagas, utan gäller detsamma även om den andra här ovan nämnda gruppen, nämligen de av fattigvården försörjda, i allmänhet mer eller mindre undermåliga kvinnor, som lida av abnormt

stegrad könsdrift, vilket leder till att deras bostad blir ett verkligt otuktsnäste, och att de skaffa till världen en vanligen mindervärdig avkomma, som förorsakar kommunerna dryga kostnader.

Erfarenheten visar nämligen — såsom av ovan återopade bilaga framgår — att de, även om de äro intagna på fattigvårdsanstalt, härmed på intet sätt äro skyddade från att fortsätta ett sedeslöst liv, och ofta inträffar att de föda barn*å anstalten. Man kan icke rättvisligen förebrå fattigvårdsstyrelserna, att de icke tillräckligt vaka över dessa kvinnor. Förhållandet är nämligen det, att även de bästa fattigvårdsanstalter icke göra en tillräcklig tillsyn möjlig av ifrågavarande kvinnor. Dessa anstalter äro nämligen icke rustade för disciplinära åtgärder, nödiga för dylika kvinnor, utan avse i främsta rummet att utgöra fristäder för åldriga och sjuka personer, som naturligen böra åtnjuta största möjliga frihet. I dessa anstalter intagas såväl män som kvinnor, och det står icke i personalens förmåga att förhindra att de nämnda kvinnorna, drivna av sitt sjukliga begär, förskaffa sig umgänge vare sig med de manliga understödstagarne eller med personer utanför anstalten. En utväg att kunna förhindra att nämnda kvinnor till skada för sig själva och samhället leva ett sedeslöst liv är att de bli intaga å anstalter uteslutande avsedda för kvinnor, där de dels kunna bli föremål för nödig övervakning, dels kunna hållas till ett nyttigt arbete. Några sådana anstalter givas f. n. ej, men i det betänkande, som avgivits rörande ny fattigvårdslagstiftning, föreslås en anordning, genom vilken frågan om här avhandlade kvinnors omhändertagande lämpligen synes kunna lösas. I förslaget till ny fattigvårdslag är nämligen föreskrivet (§ 33), att det för omhändertagande av bl. a. behövande, som ej lämpligen kunna mottagas eller behållas å kommunernas ålderdomshem, skall för varje landstingsområde finnas nödigt antal arbetshem. Om dylika arbetshem för kvinnor anordnades på sådant sätt, att nödig övervakning över de här intagna kan äga rum, bör intagande å dessa av här avhandlade kategori kvinnor, som fallit fattigvården till last, kunna lämna samhället nödigt skydd mot deras antisociala drifter. Då nu de synpunkter, som här berörts, icke vunnit särskilt beaktande i nämnda betänkande och då det vore önskligt att den föreliggande frågan kunde lösas samtidigt med den nya fattigvårdslagstiftningen, torde det vara skäl att riksdagen påkallar Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på denna fråga. Det skulle sålunda möjligen kunna ifrågasättas, att det bestämdes, att dessa från moralisk och rashygienisk synpunkt samhällsskadliga kvinnor, som falla fattigvården till last, icke *få* intagas å kommunernas ålderdomshem.

På grund av vad sålunda anförts, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning dels på vad sätt vård lämpligen bör anordnas för sinnesslöa, som på grund av vanart icke lämpligen kunna intagas eller behållas å de vanliga sinnesslöanstalterna, samt vilka åtgärder i övrigt böra kunna vidtagas för beredande av nödigt antal platser för andra till vuxen ålder komna bildbara sinnesslöa, dels ock på vad sätt kvinnor, som på grund av sedeslöst liv fallit fattigvården till last, lämpligen böra omhändertagas.

Stockholm den 6 februari 1916.

G. H. von Koch.

Alfred Petré.

Bilaga.

Fattigvårdsfall meddelade av Sv. fattigvårdsförbundet.

A. kommun. I fattigstugan bor en ogift, omkring 30-årig kvinna, som lider av epilepsi i hög grad och blir virrig efter anfallen. Hon har 3 barn med olika fäder, vilka barn alla visa tecken till samma sjukdom som modern har. Det yngsta låg i vaggan. Kvinnan hyser hos sig en »luffare», med vilken hon delar säng. Ordf. i i fattigvårdsstyrelsen har flera gånger »kört iväg» luffaren, för att söka hindra kvinnans ytterligare havandeskap, men han kommer lika ofta igen.

Ordf. bad om hjälp att få kvinnan intagen på någon lämplig anstalt, men plats å sådan finnes ej.

H. kommun. På fattiggården finnas bland andra två ogifta kvinnor med var sina 4 barn, av vilka den ena skaffat sig sina barn på fattiggården, båda kvinnorna litet »larviga». Ordf. sade: »Det finnes personer här på trakten, som ha till yrke att skaffa barn till världen som fattigvården får draga försorg om, och sedan skratta de åt den beskedliga kommunen».

F. kommun. I en stuga bodde en i hög grad sinnesslö kvinna med sina 4 barn, det äldsta omkring 10 år och det yngsta 11 månader. Kvinnan synbarligen åter i grossess. Alla hennes barn äro sinnesslöa. Ingen av dem hade gått i skola och torde ej vara mottagliga för undervisning i vanlig skola. Kvinnan bor tillsammans med en man, med vilken hon har tre barn — ett ytterligare barn väntas. Ett barn hade hon i ett föregående äktenskap.

N. kommun. I fattigstugan bodde en sinnesslö »hustru» med 4 barn i ålder 13, 7, 5 och 1½ år. Barnen äro mer eller mindre sinnesslöa allesamman. Mannen, som

är drinkare och ur stånd att försörja sig själv, har övergivit familjen. Han besöker hustrun någon gång på nätterna, enl. hennes egen uppgift.

K. kommun. I ett rum, inrett på en ladugårdsskulle, bodde en omkring 35 år gammal, ogift kvinna, moder till 4 barn med olika fäder. Kvinnan »fnoskig» och i hög grad osedlig, har ofta besök på nätterna av »luffare» och andra dåliga element, enligt uppgift för att förtjäna penningar till sitt uppehälle. Fattigvårdsstyrelsen frågade, om det fanns någon anstalt, där sådana kvinnor kunde vinna inträde för att hindras från att bli mödrar.

I en kommun i närheten av L. fanns en kvinna, som enligt uppgift hade icke mindre än 11 barn med olika fäder. I en annan kommun anträffades en ogift moder, som redan vid 21 års ålder var moder till 3 barn, av vilka ingen hade samma fader.

Från en annan kommun meddelas följande skildring: »I fattigstugan mötte mig vid besöket en vemodsfyll syn. Den ena av de där boende gummorna blev för många år sedan som ogift moder omhändertagen av fattigvården och födde inom fattigstugan en flicka. Denna senare födde i sin ordning en flicka i samma rum och dog kort därpå. Den avlidnes dotter — dotterdotter till den gamla gumman — gick i födslovårda i samma rum i fattigstugan, där hon själv och hennes moder förut äro födda. Ingen av dessa kvinnor ha levat ett ordentligt liv.»

Från en större fattigvårdsanstalt med barnhem meddelas följande av förutvarande föreståndarinnan:

En sinnesslö kvinna, som led av fallandesot, födde under 4 års tid 3 barn. Förut hade hon 2 barn, en gosse om 14 år som är sjuk och ofta sängliggande och synes lida av allmän svaghet, samt en flicka om 11 år, vilken senare ej är sinnesslö men har svårt att fatta och ovillig och trög i skolan. Av de sist födda barnen var det äldsta friskt men begåvat med ett retligt lynne; det andra barnet var vid födelsen ej fullgånget; det tredje var svårt sjukt och lider av syfilis och är synnerligen svårskött. Den som påstås vara fader till barnen är en stackars krympling, som knappast kan sägas vara normal.

En annan sinnesslö kvinna födde ett barn, som vid 4-årsåldern visade sig friskt men hade ett stort huvud, snedvidna ben och vaggande gång. Han brukade säga åt modern: »Akta dig Emilie för gubbarne, annars talar jag om för tant» (föreståndarinnan).

Vid fattigvårdsmötet för Skåne, som avhölls 1910 i Malmö, meddelade provinsialläkaren G. Stéenhoff följande iakttagelser:

»I en fattiggård funnos följande personer: a) en kvinna, som anses för slö, har fått 3 barn, det sista å fattiggården, antagligen med en sinnesslö man; b) familj, 4 barn, intagen emedan både man och hustru äro halvidioter och ej kunna reda sig själva. Av barnen ha redan två visat sig mindervärdiga; c) kvinna med tre barn, 2 födda å fattiggården, hon har fått tillsammans 7 barn med olika män, sista barnets far en 15 års yngling, det näst sistas en 63-års krympling; d) änka, sinnesslö, hade som flicka 2 barn, gifte sig vid 30 års ålder med 74-årig, nyss utsläppt Marstrandsfånge och hade med denne två barn. Har såsom änka fått fyra barn, de tre sista med en svårt sinnessjuk å fattiggården. Hennes äldsta flicka är halvidiot, har fått två barn, låg ihjäl det ena. Således 23 barn födda av sinnessjuka och brottsliga ensamt å denna plats.»

Följande skildring, som för några år sedan kom Sv. fattigvårdsförbundet tillhanda, visar svårigheten att i ett vanligt hem skydda dem som lida av patologiskt könsbegär: »Hennes namn är A. J. och är fadern hemmansägare med en mindre hemmansdel. Nämda flicka har visst genomgått en svår sjukdom såsom barn, och

blivit till följd därav i det närmaste sinnesslö. Hon är dock icke så sjuk, att hon kan komma in på ett dårhus, hon är nämligen konfirmerad, går i kyrkan och läser. Men det finns hos henne ett okuvligt begär efter män, och föräldrarna anse sig icke i stånd att, hindrade såsom de äro av sitt arbete, hålla den vakt som är nödigt. Mycket löst folk går också omkring här, så att farorna äro många och stora. Nu fick hon ett barn i juli 1909 och ett i sept. 1910. Föräldrarna befara, att hon kan fylla stugan med barn och hava därför frågat mig, om det ej är möjligt att få in A. på en anstalt för en viss summa. Hon är frisk annars, icke behäftad med smittosam sjukdom, stark och kan arbeta, när hon vill. Vid mitt senaste besök i hennes hem tvättade hon och hon gjorde det mycket bra, tyckte jag.» Trots ivriga försök var det ej möjligt förskaffa denna flicka vård å anstalt, emedan ingen ville mottaga henne.
